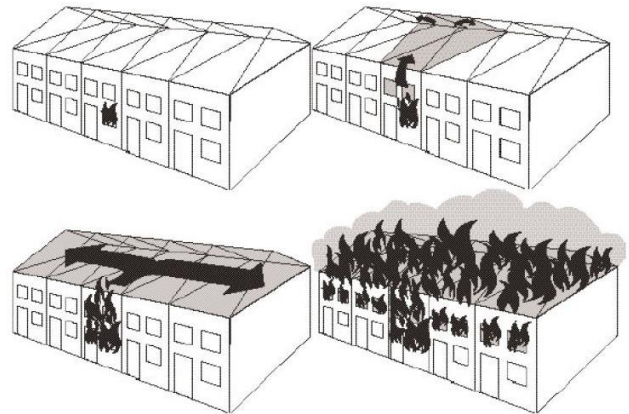

Räddningstjänsten Mälardalen informerar Brandskydd i radhus

En radhuslänga där en brand orsakat stor skada på egendom

Ett vanligt sätt som en brand kan sprida sig på i en radhuslänga

Räddningstjänsten Mälardalen informerar om brandskydd i radhus. Du får detta informationsblad eftersom du bor i ett radhus i en av våra medlemskommuner.

BAKGRUND

Runt om i Sverige har det genom åren inträffat svåra radhusbränder med stora konsekvenser, främst i form av stora skador på egendom. I flera fall har hela radhuslängor brunnit ned. Det har visat sig att bränderna kunnat sprida sig okontrollerat på vinden och därifrån vidare till de olika bostäderna.

En orsak till att dessa bränder fått så stora konsekvenser är att det funnits brister i konstruktionen, i det så kallade byggnadstekniska brandskyddet. Dessa brister har medfört ett väldigt snabbt brandförlopp och även försvårat räddningstjänstens arbete vid insatser. Boverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och ett antal

räddningstjänster har också uppmärksammat problematiken

Räddningstjänsten Mälardalen har därför valt att skicka ut information om de vanligaste bristerna i brandskyddet i radhus och förslag på hur dessa kan åtgärdas.

VARFÖR ÄR DET ETT PROBLEM?

Grundkravet i svensk bygglagstiftning är att en brand inte ska sprida sig vidare till intilliggande bostad/lägenhet inom 60 minuter. Ofta är radhus konstruerade på ett sätt där vindsbjälklaget och den avskiljande väggen mellan sektionerna på vinden vardera är tänkt att stå emot en brand i 30 minuter. Totalt ska det då ta minst 60 minuter för en brand att sprida sig från en bostad i radhuslängan till en annan, alternativt från ett vindsutrymme till intilliggande bostad.

Problemet är att det ofta finns byggnadstekniska brister som leder till att dessa tidsbegränsningar inte uppnås och branden sprider sig okontrollerat

och mycket snabbare än det är tänkt.

Är vindsbjälklaget utfört i ett obrännbart material, till exempel betong, uppnås kravet och branden sprider sig inte mellan vinden och bostäderna. Däremot kan branden sprida sig till hela eller stora delar av vinden om det finns brister i de avskiljande väggarna.

VILKA ÄR DE VANLIGASTE BRISTERNA?

Vid inventeringar av radhusvindar har det konstaterats att de vanligaste bristerna i det byggnadstekniska brandskyddet är:

- Öppen takfot
- Otätheter i den avskiljande väggen
- Otäta genomföringar
- Lätt konstruktion i takstolar och vindsbjälklag

ÖPPEN TAKFOT

Om byggnaden har en öppen takfot som löper längs hela radhuslängan kan detta innebära ett problem. En brand som startat

i en bostad kan då sprida sig upp till vinden via fönster genom den öppna takfoten. Även en brand som startar utvändigt, till exempel på uteplats, kan sprida sig upp till vinden via den öppna takfoten.

För att minska risken för att en brand ska sprida sig till vinden via en öppen takfot kan hela eller delar av takfoten tätas, till exempel med väderbeständiga och obrännbara skivor. Hur stor del av takfoten som bör tätas beror på hur brandskyddet i just ditt radhus är utformat och åtgärden bör diskuteras med sakkunnig fackman. Observera att risk för fuktskador måste beaktas när en öppen takfot tätas.

OTÄTHETER I DEN AVSKILJANDE VÄGGEN

Brandavskiljande väggar på vinden måste byggas så att de sluter tätt mot yttertakets undersida. Om glipor uppstår kan brandgaser ta sig igenom och medföra att branden sprider sig. Ofta består yttertakets undersida av en tunn träfiberboard eller plastduk. Dessa brinner snabbt igenom och tillåter branden att sprida sig över väggarna till nästa vindsutrymme. För att täta anslutningen kan gipsskivor eller andra obrännbara skivor monteras i taket på var sida om den avskiljande väggen. Taket bör då kläs in minst 60 centimeter på var sida av skiljeväggen och ända ner till takfoten.

Den avskiljande väggen förlorar även sin funktion om det finns andra otätheter, till exempel springor. Springor och liknande kan täckas genom att en gips-skiva eller annan obrännbar skiva monteras över otätheten.

OTÄTA GENOMFÖRINGAR

Genomföringar i avskiljande väggar och mellan sektioneringar ska utformas så att den

brandavskiljande förmågan upprätthålls. Det krävs därför att alla genomföringar, till exempel rördragningar eller kablar, tätas med lämplig metod som inte påverkar ventilationen negativt. För att hitta en metod som är lämplig i det enskilda fallet bör du konsultera en sakkunnig fackman.

LÄTT KONSTRUKTION I TAKSTOLAR OCH VINDSBJÄLKLAG

Ofta har radhus en lätt konstruktion i trä i takstolar och vindsbjälklag. Detta innebär bland annat att träbjälkarna är sammanfogade med spikplåtar. När takstolar med spikplåtar påverkas av en brand tappar de sin bärighet och kan falla igenom vindsbjälklaget. Detta kan i sin tur resultera i en snabbare brand-spridning och att hela vinden rasar samman. Eftersom spikplåtar är ett problem som är svårt att åtgärda i redan upprättade konstruktioner kan detta beaktas vid eventuella ombyggnationer.

VAD KAN DU GÖRA?

Ansvar för brandskyddet i en byggnad ligger, enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, på fastighetsägaren. Du som fastighetsägare ska alltså se över brandskyddet i ditt radhus och åtgärda eventuella brister. Räddningstjänsten Mälardalen rekommenderar därför att du som fastighetsägare undersöker om någon eller några av de tidigare nämnda bristerna finns i ditt radhus och i sådana fall, åtgärdar dessa. Ett bra brandskydd i bostaden bidrar till en trygghet för både dig och dina grannar.

SÄRSKILD INFORMATION TILL DIG SOM HAR INREDD VIND

För dig som har inrett ditt vindsutrymme till bostad gäller andra krav:

- Bygglov krävs för ombyggnation.
- Det inredda vindsutrymmet ska ha minst 60 minuters avskiljande förmåga mot intilliggande vindsutrymmen.
- Utöver den invändiga trappan ska det finnas en alternativ utrymningsväg. Om den inredda vindens fönster är mer än 5 meter ovan mark eller på tredje våningen kan detta till exempel lösas med fönster i takkupa och en utvändigt fasadstege.

BRANDVARNARE RÄDDAR LIV

I varje radhuslägenhet ska det finnas brandvarnare för att möjliggöra en tidig detektion och varning om det börjar brinna. För att förbättra brandskyddet ytterligare i ditt radhus kan du installera brandvarnare på vinden som är sammankopplade med övriga brandvarnare i radhuset. På så sätt kan en brand som spridits till vinden snabbt upptäckas och de personer som befinner sig i radhuset blir varnade.

MER INFORMATION

Om du vill ha mer information kring brandskyddet i radhus kan du besöka vår webbplats (rtmd.se), sökord "brandskydd i radhus". Där finns en längre version av detta informationsblad med bilder och förslag på åtgärder till de vanligaste bristerna i brandskyddet i radhus.

Hittar du inte svar på dina frågor är du alltid välkommen att kontakta oss direkt.

Du kan antingen skicka dina frågor i ett mejl till info@rtmd.se eller ringa oss på 010-179 82 00.